

2022

Nader Onderzoek Wet natuurbescherming

Coop supermarkt

Dorpsstraat 108 en 110 Oost-Vlieland

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.
Tijnjedijk 89
8936 AC LEEUWARDEN
06 83 77 25 48
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Nader Onderzoek Wet natuurbescherming Coop supermarkt Dorpsstraat 108 en 110 Oost-Vlieland

Leeuwarden, juli 2022

In opdracht van:
RHO Adviseurs

Contactpersoon:
De heer S. Latuputty

Uitvoering:
Bureau FaunaX B.V.

Rapportage:
Mevr. M.J. van der Schaaf

Autorisatie:
Dhr. R. Fokker

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX B.V. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2022). Nader Onderzoek Wnb Coop supermarkt/ Dorpsstraat 108 en 110 Oost-Vlieland. Rapport
21184. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeed bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Methodieken & Werkwijze	1
1.2.1	Huismus.....	1
1.2.2	Vleermuizen	2
2	RESULTATEN NADER ONDERZOEK	3
2.1	Huismus	3
2.2	Vleermuizen	3
3	CONCLUSIES NADER ONDERZOEK.....	4
3.1	Huismus	4
3.2	Vleermuizen	4
4	SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	4
5	LITERATUUR EN BRONNEN.....	5
	BIJLAGE II WET- EN REGELGEVING.....	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 2 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Natura 2000-gebieden	- 3 -
	Wnb Houtopstanden.....	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 3 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om de Coop supermarkt uit te breiden en bovenop het nieuwe pand appartementen te realiseren. Ten behoeve daarvan wordt de bestaande bebouwing op de percelen Dorpsstraat 108 en 110 gesloopt.

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van het dorp Oost-Vlieland.

Op woensdag 23 juni 2021 is voor dit project een ecologische quickscan uitgevoerd (Bureau FaunaX, 2021). In figuur 1.1 wordt een overzicht gegeven van de resultaten uit deze quickscan.

- **Huismus:** Nader onderzoek.
- **Algemene broedvogels:** Werkzaamheden buiten de broedperiode uitvoeren. Anders → werken onder begeleiding van een ecooloog.
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** Nader onderzoek.
- **Licht beschermde en vrijgestelde soorten:** Het naleven van de zorgplicht.
- **Gebiedsbescherming (stikstofgevoeligheid):** AERIUS-berekening uitvoeren.

Figuur 1.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Bureau FaunaX B.V. heeft gericht onderzoek uitgevoerd om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen en/of verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. In onderhavige rapportage worden de resultaten van dit nader onderzoek besproken. Binnen dit onderzoek is geen AERIUS-berekening uitgevoerd.

1.2 Methodieken & Werkwijze

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts. Zo is het onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen uitgevoerd aan de hand van het door BII₁₂ opgestelde Kennisdocument (bron: Kennisdocument Huismus). Voor het in kaart brengen van verblijfplaatsen van vleermuizen is een protocol opgesteld waarin is vastgelegd welke onderzoeksinspanning benodigd is per soort en per periode van het jaar (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). Bureau FaunaX B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk volgens de opgestelde protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

Bureau FaunaX B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

1.2.1 Huismus

Het onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de huismus is uitgevoerd conform de onderzoeksmethoden van het Kennisdocument Huismus. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden aan de hand van twee veldbezoeken in de periode 1 april – 15 mei 2022 met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. De veldbezoeken zijn afgelegd onder goede weersomstandigheden, zonder regen, harde wind en/of te koude temperaturen. De volgende waarnemingen van territoriale of nest-indicerende huismussen hebben gediend als criteria voor het vaststellen van de aanwezigheid van verblijfplaatsen:

- De aanwezigheid van een territoriaal (zingend) mannetje op een goed zichtbare locatie als bijvoorbeeld een dakgoot of schoorsteen, dan wel de aanwezigheid van een paartje met balts, paring of ander gedrag dat wijst op de aanwezigheid van een nestplaats. Aan de hand van dergelijke waarnemingen kan worden aangetoond dat er in de directe nabijheid een nest aanwezig is, maar zal de exacte locatie hiervan vaak niet bekend zijn.
- Een nest-indicatieve waarneming: het nest zelf is vaak niet zichtbaar, wel kan een nestlocatie worden afgeleid aan de hand van een bezoek van een oudervogel aan de waarschijnlijke nestlocatie, de aanwezigheid van vogels met nestmateriaal, in- of uitvliegende vogels met voedsel of ontlastingspakketjes, hoorbaar bedelende jongen vanuit de nestlocatie.

Tabel 2.1. Details veldbezoeken huismussen.

Huismussen	Datum	Begin- en eindtijd	Weersomstandigheden
1 ^e ronde	14-4-2022	10:45-12:00 uur	Zonnig 13 °C 3 Bft
2 ^e ronde	28-4-2022	10:45-12:00 uur	Licht bewolkt 11 °C 3 Bft

1.2.2 Vleermuizen

Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). In totaal heeft dit onderzoek bestaan uit twee onderzoeksronden tijdens de paarperiode (15 augustus – 1 oktober 2021) en drie onderzoeksronden tijdens de kraamperiode (15 mei-15 juli 2022, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken, waarvan minimaal één een ochtendbezoek). Hierbij is naast de aanwezigheid van vleermuizen ook gelet op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van overige beschermde soorten.

Afhankelijk van de soort verblijven vleermuizen in bomen (zoals rosse vleermuis, watervleermuis, bosvleermuis en franjestaart), in gebouwen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis) of zowel in bomen en gebouwen (ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis en baardvleermuis). De meeste soorten maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen.

Het onderzoek heeft zich specifiek gericht op die soorten waarvan mag worden aangenomen dat ze in gebouwen (kunnen) verblijven. Alle ronden zijn onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Voor de determinatie van vleermuizen is gebruik gemaakt van een batdetector van het type Anabat Walkabout met ingebouwde opnameapparatuur met zowel heterodyne als vertraagde opnamemogelijkheden. De sonargeluiden zijn geanalyseerd met gespecialiseerde software (programma 'Batsound'). Daarnaast is er gebruik gemaakt van een verrekijker en een lichtsterke zaklamp.

Tabel. 2.3. Details veldbezoeken vleermuizen.

Vleermuizen	Datum	Begin- en eindtijd	Zon op/onder	Weersomstandigheden
Paar 1	19-8-2021	20:35 - 22:35 uur	21:01 uur onder	Licht bewolkt 15°C 2Bft
Paar 2	17-9-2021	19:30 - 21:25 uur	19:47 uur onder	Helder 15°C 2Bft
Kraam 1	22-5-2022	03:11 - 05:31 uur	05:31 uur op	Helder 11°C 3Bft
Kraam 2	24-6-2022	21:45 - 00:08 uur	22:08 uur onder	Licht bewolkt 18°C 3Bft
Kraam 3	14-7-2022	21:45 - 00:00 uur	21:57 uur onder	Licht bewolkt 16°C 3 Bft

2 RESULTATEN NADER ONDERZOEK

2.1 Huismus

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen zijn **geen jaarrond beschermde nesten** van huismussen aangetroffen binnen het plangebied.

Wel werd activiteit van huismussen waargenomen bij het vervallen houten schuurtje vlak naast het plangebied. Hier zijn tijdens beide bezoeken 6 tot 8 exemplaren van huismus waargenomen die zowel territoriaal als nestindicerend gedrag zoals hierboven omschreven vertoonden. Dit schuurtje is echter geen onderdeel van het plangebied.

Deze huismussen vliegen af en toe het plangebied binnen om hier te drinken. Hoewel drinkplaatsen belangrijk zijn voor het instandhouden van huismussen populaties, bieden omliggende percelen geschikte alternatieven en zal het planvoornemen niet zorgen voor een achteruitgang van de functionele leefomgeving van de bovengenoemde huismussen.

Wat deze resultaten betekenen voor de voortgang van het project, wordt behandeld in hoofdstuk 3.

2.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen verschillen over het jaar in functie en zijn daarbij te onderscheiden in zomerverblijven, kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Daarnaast kunnen sommige verblijven meerdere functies door het jaar heen vervullen.

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen zijn **geen verblijfplaatsen** van vleermuizen binnen het plangebied aangetroffen.

Tijdens de bezoeken in de paartijd werd er tevens geen activiteit in het plangebied en daaromheen waargenomen.

Tijdens het eerste kraambezoek (ochtend) zijn enkele overvliegende vleermuizen waargenomen maar deze zijn tijdens de daaropvolgende avondbezoeken niet meer waargenomen. De dieren die tijdens het ochtendbezoek zijn waargenomen hadden geen binding met het plangebied.

Wat deze resultaten betekenen voor de voortgang van het project wordt behandeld in hoofdstuk 3.

3 CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

3.1 Huismus

Bij het nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van huismussen zijn **geen nesten** binnen het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied kan op basis hiervan worden uitgesloten. Voor huismus zijn derhalve geen vervolgstappen benodigd voor de voortgang van het project.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied kan op basis van het uitgevoerde nader onderzoek worden uitgesloten.

3.2 Vleermuizen

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen zijn **geen verblijfplaatsen** aangetroffen binnen het plangebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan op basis van deze resultaten worden uitgesloten. Voor vleermuizen zijn derhalve geen vervolgstappen benodigd voor de voortgang van het project.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan op basis van het uitgevoerde nader onderzoek worden uitgesloten.

4 SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Er zijn in het kader van de Wet natuurbescherming geen vervolgstappen benodigd voor huismus en vleermuizen. De werkzaamheden kunnen zonder verdere belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming doorgang vinden. Wel adviseren we rekening te houden met de overige adviezen uit de Quicksan, zoals het werken buiten de broedperiode (grofweg 15 maart – 15 juli). Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5 LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Bureau FaunaX (2021). Quickscan Wet Natuurbescherming/ Rho Adviseurs/ Ontwikkeling Dorpsstraat 108-110 te Vlieland. Rapport 21157. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2020, december 2020. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Internetbronnen

Kennisdocument huismus

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE II WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrictlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrictlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrictlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrictlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrictlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.